

21. august 2009

UKA 2009/42

Inatsisartut suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanerup Ulluanik aalajangiussinissamik Naalackersusisut peqquneqarnissaat siunertaralugu siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaqa Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Naligiissitaanissaq pillugu inatsiseqarpugut ullumikkumiit annertunerusumik atorsinnaasatsinnik. Tunngavippiaatigut inatsit malillugu paragraffini piumasarisaasut malilluassagutsigit, sulii annertunerusumik Kalaallit Nunaanni naligiissitaanissaq pillugu iliuuseqarnerusinnaagaluarpuq. Kisiilli Naalackersuisoqarpugut naligiissitaanissaq pillugu sulianut kinguartitsiuartunik. Tamatumunnga ilanngullugu annertunerujartuinnaartumik arnat angutillu inuiaqatigiinni assigiingitsutigit inissisimanerunik naligiinnginnerujussuarmik pilierartortoqarpoq. Tamanna ernumanartortoqarpoq.

Nunatsinni arlalinni Arnat ataatsimoortarfeqarput. Arnat Ulluat –llu nunami persuarsiornerumik nalliussineqartarpoq. Oqaatigisariaqarporlu arnat sorsuutigisimasaminnik kusanartunik angusaqarsimasut taamaatumillu sorsuutiginnissimaneq qatangiinarsimanngilaq. Taammaakaluartoq oqaatigisariaqarpoq sulii arlalitsigit sorsuugassaqartoq pingaartumik arnat eqqarsaatigissagaanni.

Meeqqat atugaat pillugit misissuinermit ingerlasumi saqqummerpoq, nukappiaqqat niviarsiaqqaniit ajornartorsiutinnaartumik qaangiiniarnerminni artorsarnerusartut, tamatumalu kingunerisinnaasaasa ilagaat atuarfimmi malinnaanerminnik kingulerunnerannik. Nukappiaqqallu niviarsiaqqaniit ilinniakkatigut ataatsimoorlunilu susassareqatigiinnikkut atuarfinni sakkortunerusumik ajornartorsiorerujussuusut takussutissaavoq.

Kisitsisitigummi takussutissaqarpoq arnat angutinit amerlanerusut ilinniartuunni qaffasinnerusuni ilinniagaqarumallutik qinnuteqartartut.

Taamaattoqarnerani angutit inersimasunngorneranni kisiat sunniuteqarneq ajorpoq, tamakkiisumillu inuiaqatigiinni inissisimanermit aamma malunnartumik sunniuteqartarpoq, tamatumammi kinguneranik annertunerujartuinnaartumik pinerlunnerit qaffariarsimanerannik kinguneqarsimavoq, hash-imik imigassamillu atonerluinikkut, kinguaassititigut atonerluinikkut, inoqatinik persuttaanikkut kiisalu nanertisimanerujussuarmik imminornermillu kinguneqartunik.

Taaneqartut sorsutassatut iliuuseqarfiginissaannut inuiaqatigiinnilu ajornartorsiutinik aaqqiiniarnermit ilanngullugit, annertoorujussuarmik pineqartut pillugit qaangerniagassaqarpugut naligiissitaanerup aqqani.

Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit suliassanik naligiissitaanermut tunngassutilinnik taakkulu inuiaqatigiinni inissisimanerannut tunngassuteqartunik suliaqartuarpoq.

Taammaattumik Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut maannamut naligiissitaanissamut sulianut tunngasunut atugassanik annikillilerisoqassangitsoq isumaqarpugut soorlu taama pisoqareersimasoq.

Naligiissitaanissaq pillugu suliat sallinngortinneqassapput. Pisariaqartitsiuartoqassaaq, maannakkulli aatsaat taama pisariaqartitsisoqartigaaq, iluaqutaanavianngilarlu kisitsisit takutitaat taama annertutigitillugit ernumanartoqartigitillugillu isiginngitsuusaassallugit. Nukappiaqqat inuiaqatigiit aaqqissugaannerini katataassapput. Tamanna iliuuseqarfigisariaqarparput.

Sooq nukappiaqqat persuttaasunngortarpat angutinngoraanngamik. Sooq nukappiaqqat amerlanerit imminortarpat? Sooq atuarfinni nukappiaqqat angusaat ajornerusarpat? Sooq ingerlatsiviit siulersuisuini arnanik amerlanerusunik takusassaqqanngilagut? Ajornartorsiutit tamakku Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit suliaannut ilaaput. Ajornartorsiutitut taama annertutigisumik inuiaqatigiinnut ataatsimut isigalugu akiliuteqartarnermi, Naalakkersuisut akissaqqanngivipput pineqartumut ileqqaarniuteqassallutik – Naligiissitaanerullu Ulluanik isumassarsiamut tapersiisariaqarput soorlu Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiinnit namminermit tamanna saqqummiunneqareersoq. Taammaasillutalu ukiut tamaasa naligiissitaanissaq pillugu suliarineqarsimasut tunngavigalugit nalilersuisalissaagut.

Suliniutigineqarsinnaasut ilagaat Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiinnut paasisitsiniutigissalugu. Taammaatumillu ullorsiutini “Naligiissitaanerup Ullua”-nik aalajangiussinissaq siunnersuutigineqarpoq.

Naligiissitaanerup ulluattut siunnersuut: Maajip 20-at (ullup taasuma naligiissitaanissamut siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 20. maj 1998 pilersinneqarnera malunnartinniarlugu) Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiinnit saqqummiunneqareersimasutut. Neriulluta siunnersuut ilassilluarneqarluni oqaluuserineqassasoq matumuuna inassutigaarput.